

Abstrakt (česky)

Název práce: Srovnání velikosti, struktury a dynamiky rozvoje sídlišť Roztoky, Raškov a Groß Strömkendorf

Autor: Kateřina Opicová

Katedra: Ústav pro archeologii

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Naďa Profantová, CSc.

Konzultant bakalářské práce: PhDr. Martin Kuna, CSc.

Abstrakt:

Bakalářská práce je věnována srovnání tří raně středověkých sídlišť, Roztok u Prahy, Groß Strömkendorfu a Raškovu (Raškov I, Raškov II a III). Jedná se o lokality z různých oblastí, které byly osídleny Slovy. Takováto etnická interpretace se potýká s obtížemi, které jsou v práci nastíněny. Ty se týkají hlavně problému identifikace archeologické kultury s určitým etnikem. Jedná se o lokality, jejichž datování se pohybuje od poloviny 5. století až do počátku 9. století. Hlavní pozornost je věnována zahloubeným domům, které převažují na všech zkoumaných lokalitách. V práci je obsažena jejich podrobná analýza, která srovnává jejich základní parametry jako tvar a velikost, orientace, umístění a podoba otopného zařízení. Analýza se dále věnuje i možným konstrukcím stěn a střechy domů. Jsou uvedeny i konkrétní doklady využití určitých konstrukčních prvků (dochované pozůstatky dřeva, domy zaniklé při požáru, rozmístění sloupových jam, vnitřní zařízení domu). K těmto účelům byly využity i poznatky z jiných lokalit raného středověku a poznatky získané při experimentální rekonstrukci dvou domů ze sídliště Březno u Loun. V práci jsem se také pokusila nastínit, s jakými problémy je zkoumání raně středověkých sídlišť spojeno. Datování bývá většinou založeno na chronologiích vytvořených na základě keramiky, která pochází z výplně objektů a mohlo tedy jít o sekundární odpad. Většinou nelze určit, zda nálezy dokumentují období vzniku, užívání či zániku objektu, či zda se jedná o mladší intruzi. V tomto ohledu je zajisté zajímavé srovnání lokalit z pohledu použitých datovacích metod a jejich následný vliv na to, co nám jejich výsledky dovolují sledovat. Při uvážení velkého množství zahloubených domů se nabízí i otázka jejich funkce, která odkazuje i na otázku, jaký charakter měla sídliště jako celek. Možnost spojit domy s konkrétní výrobní činností je k dispozici jen v ojedinělých případech. Tato problematika je v práci rovněž nastíněna. Vzhledem k charakteru sídlištních nálezů je složité i řešení otázky struktury zástavby sídlišť. V případě, kdy jsou domy datovány standardní metodou podle keramiky z jejich výplní, nemůžeme o domech (i s ohledem na jejich životnost) s jistotou tvrdit, že existovaly současně. V práci jsem se také pokusila nastínit dynamiku vývoje sídlišť.